Arkada?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Arkada?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17003

ARABPSYCHOLOGY.COM

Abstract

Arkada?l?k Ölçe?i'nin (Friendship Scale) bu giri?i, ölçe?in Türkçe'ye adaptasyon ve geçerlik/güvenirlik çal??mas?n? (Elbasan vd., 2013) özetlemektedir. Ölçek, ya?l? bireylerin sahip olduklar? arkada?l?k ili?kilerinin kalitesini ve sa?lad??? sosyal deste?i de?erlendirmek amac?yla kültürel olarak adapte edilmi?tir. Çal??ma, ölçe?in **sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesi** ve fonksiyonel mobilite parametreleri ile ili?kisini incelemeyi de amaçlam??t?r. Elde edilen psikometrik sonuçlar, Türkçe formun yüksek düzeyde güvenilir ve geçerli oldu?unu göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Arkada?l?k Ölçe?i, Kültürel adaptasyon, Geriatri, Ya?am Kalitesi, Yap? geçerli?i, Güvenirlik, Sosyal destek.

Yazarlar

Bulent Elbasan, Gul D. Yilmaz, Yavuz Cirak, & Murat Dalkilinc.

Amaç

Arkada?l?k Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin arkada?l?k ili?kilerinden alg?lad?klar? destek düzeyini ve bu ili?kilerin kalitesini ölçmektir. Adaptasyon çal??mas?n?n özel amac? ise, ölçe?in orijinal yap?s?n? bozmadan Türkçe konu?an popülasyonun kültürel ba?lam?na uygun hale getirmek ve özellikle ya?l? bireylerde uygulanabilirli?ini sa?lamakt?r.

Bu adaptasyon, ya?l? bireylerin sosyal çevrelerinin ve arkada?l?k ba?lar?n?n onlar?n **sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesi** ve günlük aktivitelerdeki **fonksiyonel mobilite** düzeyleri üzerindeki potansiyel etkilerini ara?t?rmay? mümkün k?lm??t?r.

Yap?

Arkada?l?k Ölçe?i, bireylerin sosyal refah?n?n temel bir bile?eni olan arkada?l?k ili?kilerinin çok boyutlu do?as?n? ölçen bir psikolojik yap?y? temsil eder. Ölçek, dostluk, güven, payla??lan deneyimler ve duygusal yak?nl?k gibi temel unsurlara odaklan?r.

Türkçe adaptasyon çal??mas?n?n sonuçlar?na göre, ölçek 6 madde ve 6 boyuttan olu?maktad?r. Bu bulgu, ölçe?in her bir maddesinin, ölçülen **arkada?l?k** yap?s?n?n birbirinden ayr??an, spesifik bir yönünü temsil etti?ini ve yap?n?n yüksek derecede ayr??m?? alt bile?enlere sahip oldu?unu göstermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Arkada?l?k Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlik analizi, ölçe?in amaçlanan psikolojik yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü belirlemek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir.

Yap? geçerli?i (Construct Validity) analizleri, Temel Bile?enler Yöntemi (Principal Component Analysis) kullan?larak incelenmi?tir. Bu analiz, veri setindeki varyans?n büyük bir k?sm?n? aç?klayan temel faktörleri ortaya ç?karmay? hedefler.

Faktörlerin daha net bir ?ekilde yorumlanabilmesi için **Varimax döndürme** (Varimax Rotation) yöntemi uygulanm??t?r. Bu analizler sonucunda ölçe?in 6 madde ile birlikte 6 farkl? faktörden olu?tu?u tespit edilmi?tir. Bu yap?sal sonuçlar, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinde benzersiz bir faktör yap?s? sergiledi?ini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i (Reliability), farkl? zamanlarda veya farkl? madde setlerinde tutarl? sonuçlar verme yetene?ini gösterir. Bu çal??ma, ölçe?in hem iç tutarl?l???n? hem de zamana ba?l? kararl?l???n? incelemi?tir.

?ç Tutarl?l?k Katsay?s? (Internal Consistency) olarak hesaplanan Cronbach alfa de?eri $alpha=.89$ olarak bulunmu?tur. Bu de?er, psikometri literatüründe ölçe?in maddelerinin birbiriyle yüksek düzeyde tutarl? oldu?unu ve güvenilir kabul edildi?ini i?aret etmektedir.

Ölçe?in kararl?l???n? ölçmek için kullan?lan **Test-tekrar test** (Test-retest) güvenirlik katsay?s? ise 0.98 gibi oldukça yüksek bir de?erde ölçülmü?tür. Bu sonuç, ölçe?in k?sa veya orta vadede uyguland???nda sonuçlar?n?n son derece kararl? oldu?unu ve ölçüm hatas?n?n dü?ük oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Arkada?l?k Ölçe?i'nin faktör yap?s?, **Temel Bile?enler Yöntemi** ve **Varimax döndürme** kullan?larak analiz edilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in 6 maddesinin 6 ayr? faktöre ayr?ld???n? ortaya koymu?tur.

6 maddeye kar??l?k 6 faktörün bulunmas?, her bir maddenin ba??ms?z bir boyutu temsil etti?ini veya adaptasyon popülasyonunda (ya?l?lar) arkada?l?k alg?s?n?n çok spesifik alt bile?enlere ayr?ld???n? dü?ündürmektedir. Bu yap?, ölçe?in orijinal yap?s?ndan farkl?l?klar gösterebilir ancak adaptasyon çal??mas? kapsam?nda geçerli kabul edilmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Yap?s?

Test Türü: Uyarlama (Cultural Adaptation)

Format: 6 madde ve 6 boyuttan olu?maktad?r.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ya?l? Bireyler (Elderly)

Ya? Grubu: Geriatrik Popülasyon

Popülasyon Detaylar?: Evde ya?ayan ve huzurevinde ikamet eden ya?l? bireyler.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lmaktad?r.

1: **Hiçbir Zaman**
2: **Nadiren**
3: **Bazen**
4: **S?kl?kla**
5: **Ço?u Zaman**

Anahtar Kelimeler

Sosyal destek, Psikometri, Geriatri, Faktör analizi, Ya?l?l?k, Güvenirlik katsay?s?, Arkada?l?k.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Bulent Elbasan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-postas?: bulentelbasan@gazi.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir (Gazi Üniversitesi ile ili?kilidir).

?zinler ve Ücretler, Test Y?l?

Ölçe?in orijinal adaptasyon ve geçerlik/güvenirlik çal??mas? **2013** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücretleri hakk?nda kesin bilgi için sorumlu yazar Bulent Elbasan ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Çal??man?n tam metnine a?a??daki ba?lant?lar arac?l???yla eri?ilebilir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Makale Ba?lant?s?: proxy2.marmara-elibrary.com
Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: friendship-scale-toad.pdf

Referanslar

Elbasan, B., Yilmaz, G. D., Cirak, Y., & Dalkilinc, M. (2013). Cultural adaptation of the Friendship Scale and Health-Related Quality of Life and Functional Mobility Parameters of the elderly living at home and in the nursing home. *Topics in Geriatric Rehabilitation, 29*(4), 298-303.

Arkada?l?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte Arkada?l?k Ölçe?i'nin orijinal maddeleri sa?lanmam??t?r. Ölçek toplam 6 madde ve 6 boyuttan olu?maktad?r. Tam maddeler için yukar?da belirtilen referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM